

videostill uit zonder titel (de dans)
Marjan Laaper, 2006

videostill uit zonder titel (slapende baby)
Marjan Laaper, 2006

videostill uit If you go away (de platenspeler)
Marjan Laaper, 2006

videostill uit To play possum (kind op de vloer)
Marjan Laaper, 2006

W

Wanneer ga je in gedachten naar de zolder van je herinneringen? Op momenten dat je iets of iemand mist. Zolders onttrekken zich aan het nu. In deze nok van het leven staan vergeten momenten en verjaarde gevoelens geduldig te wachten tot ze weer ter hand genomen worden.

Marjan Laaper (1971) toont op de zolderverdieping van het Stedelijk Museum Schiedam een zestal films, die lijken te zweven in de ruimte. Uit het schemerduister licht zij de momenten waar op een afscheid transformeert tot een herinnering. Het achterlaten van je kinderjaren, het afscheid nemen van je vader, het leven dat je zelf doorgeeft aan jouw kinderen. Laaper weet deze momenten te vatten in heldere, strak gecomponeerde beelden die zich bijna terloops prijsgeven. Zoals een man in een grijs pak met gepoetste schoenen en een jonge vrouw in een eenvoudige witte jurk, de voeten bloot. Zij stapt op zijn schoenen en houdt het rugpand van zijn colbert stevig vast. Ze dansen. Of een reusachtige close-up van een slapende baby. Iedere frons, de kleinste beweging van wimpers of lippen, elk detail laat de film zien. Met groot gevoel voor subtiliteit verbeeldt Laaper de aansprekende momenten uit het leven, waardoor haar werken het puur persoonlijke overstijgen. De beelden zijn helder en doen denken aan diaprojecties omdat de sfeer intiem is en de bewegingen vaak vertraagd zijn. Het is alsof je op je eigen zolder rondstruint en terugdenkt aan je eigen beelden van vader, kindertijd of ouderschap.

Laaper heeft duidelijke keuzes gemaakt in wat ze wil laten zien op deze karakteristieke plek. Het maakt de presentatie tot een resonerend geheel, waarin een groot verhaal verteld wordt in verschillende hoofdstukken. Daarom is het ook niet storend dat door de hele expositieruimte het lied klinkt dat hoort bij de film *If you Go Away* (2006). Neil Diamond zingt zijn versie van Jacques Brel's *Ne me quitte pas* en het lied blijkt even goed samen te gaan met de andere werken die Laaper toont. Dat zegt genoeg over haar vermogen tot het consequent invoelbaar maken van haar fascinaties, haar precieze verbeelding en zorgvuldige uitwerking daarvan. Een idyllisch gehalte krijgt het geheel daardoor wel; er is niet altijd plaats voor een dissonant.

Die dissonant klinkt wel door in het werk *Door de ogen van mijn vader* (2006), waarin Laaper een oud 8mm-filmpje toont van een vrouw en twee kleine kinderen aan zee. Laaper projecteert de film ondersteboven, waardoor de vloedlijn verandert in een soort luchtspiegeling en het tafereel minder zorgeloos wordt. Soms zijn de vrouw en haar twee kinderen duidelijk te zien in het natte zand, het volgende moment worden ze weggespoeld door de zee. De ingreep van Laaper is eerder vertoond, maar zonder meer legitiem. Met een subtiel gebaar tilt ze de beelden boven het alledaagse uit en raken ze vol suggestie. Haar zolder van warme, persoonlijke momenten heeft Laaper goed verkend in de films die ze veelal dit jaar maakte. Alsof het tijd was voor schoon schip om daarna af te stevenen op iets nieuws. Misschien wel op de donkerste hoeken en richels van het geheugen. Daar waar de diepste geheimen worden weggestopt.

TUBE'S CHOICE

N

Niet alleen op het toneel, maar ook in zijn werk voor film, televisie en de radio wist Samuel Beckett (1906–1989) een beklemmend en vooral absurd universum op te roepen. Om in zijn honderdste geboortjaar ook aandacht te schenken aan dit minder bekende werk, slaan de afdeling media-kunst van het Antwerpse MuHKA en kunstencentrum Monty de handen ineen. Samen brengen zij een week lang films, televisiewerk, hoorspelen en de laatste teksten van de Ierse schrijver.

BACK TO BECKETT
13 t/m 19 november 2006

MUHKA MEDIA
Walsekaai 47 2000 Antwerpen
www.muhka.be/film

MONTY ABN
Montignystraat 7 2018 Antwerpen
www.monty.be